స్మగ్లింగ్ రాకెట్

వసుంధర

డీయస్పీ రాఘవరావు-అర్జంటుగా సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు. దాంట్లో మొత్తం పన్నెండుగురు ఇనస్పెక్టర్లు పాల్గొన్నారు. ఇంచుమించు అందరూ యువకులే!

"నేరస్థులు తమ ఆపరేషన్సుకు మన విశాఖపట్నాన్నెన్నుకోవడం — మనందరికీ సవాలు. ఇప్పుడిక్కడ విదేశీ వస్తువులు, మాదక ద్రవ్యాలు జోరుగా చేతులు మారుతున్నాయి. తెచ్చేదెవరో, పుచ్చుకుంటున్నదెవరో తెలుసుకోవడం కష్టంగా వుంది. అందుకోసం మనం చేసిన పటిష్టమైన ఏర్పాట్లన్నీ మీకు తెలిసే వుంటాయి-"

ఇనస్పెక్టర్లందరూ తలలాడించారు.

విశాఖపట్నంలో అడుగుపెట్టే ప్రతివ్యక్తినీ శోధించడం జరుగుతోంది. చెకింగ్ తీవ్రంగా వుంటోంది. ఎయిర్ పోర్టులో, రైల్వేస్టేషనులో, బస్ స్టాండులో — అన్నిచోట్లా పోలీసులు తమ విద్యుక్తధర్మం నిర్వహిస్తున్నారు.

4

"అంతమాత్రాన సరుకు విశాఖపట్నం చేరకుండా ఆగిపోతుందని కాదు. విశాఖపట్నానికి రోజూ కొన్ని వేలమంది వచ్చిపోతుంటారు. ఎయిర్ పోర్టులో చెక్ చేసినట్లు రైల్వేస్టేషన్లోనూ, బస్ స్టాండులోనూ చేయడం సాధ్యంకాదు. ప్రతి మనిషినీ శోధించాలంటే మనకున్న సిబ్బంది చాలదు. పైగా సామాన్య పౌరులకిబ్బంది. అందువల్ల రద్దీగా వున్న ప్రాంతాల మనవాళ్ళు శాంపిల్గా కొందరు అనుమానాస్పదవ్యక్తుల్నెన్నుకుని చెక్ చేస్తున్నారు. ఇంతవరకూ చెకింగ్లో మనం సాధించిన ప్రగతి ఏమీ లేదు....అందుకు కారణమేమిటి? చెకింగ్ చాలడంలేదంటారా?"

ఇన్ స్పెక్టర్లెవరూ మాట్లాడలేదు.

"నేను మీ అభిప్రాయం తెలుసుకోగోరుతున్నాను-" గంభీరంగా అన్నాడు రాఘవరావు.

ఇన్ స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్ లేచి నిలబడి—"సర్—చెకింగు చాలదనడంలో సందేహమేమీ లేదు. కానీ అంతకుమించి చెకింగ్ పెంచడం ప్రాక్టికల్ కాదు—" అన్నాడు.

"గుడ్—అయితే నేను చెప్పదల్చుకున్న విశేషమది కాదు—మన పోలీసుల అసమర్థత!" అన్నాడు రాఘవరావు.

తమ కేదో గట్టి డోసే పడబోతోందని ఇన్ స్పెక్టర్లకర్థమయింది. ఇలాంటివి జీవితంలో వారికి కొత్తకాదు. రాఘవరావేం చెబుతాడోనని వారందరూ శ్రద్ధగా వినసాగారు.

"నేరస్తులు మన శాంపిల్ చెకింగ్ తప్పించుకుంటున్నారంటే మన శాంప్లింగ్ విధానంలో యేదో లోప

ముందన్న మాట!" అన్నాడు రాఘవరావు.

"ఉండొచ్చు సర్ — ఎందుకంటే అన్ని వేలమందిలో సరైన నేరస్థుడిని మనమనుమానించగల అవకాశాలు తక్కువ—" అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్ సత్యనారాయణ లేచి నిలబడి.

"భూమిలో నిక్షిప్తమైన ఖనిజాల కంపోజిషన్ మొత్తంతా ఒకేలా ఉండదు. కానీ సైంటిస్టులు శాంపిల్ తీసి సుమారుగా ఖనిజాల కంపోజిషన్-అంచనా వేయగలుగుతారు. ఆ అంచనా సరిగానే ఉంటుంది. అందుకు కారణం శాంప్లింగ్ పద్ధతి సరైన శాంపిల్ ఎలా తీసుకోవాలో వారికి తెలుసు. అందుకే సైన్సంతగా వృద్ధి పొందుతోంది. అలాగే మనకూ నేరస్థులను శాంప్లింగ్ చేయడానికి మంచి పద్ధతులున్నాయి. ఆ పద్ధతి ప్రకారం శాంప్లిగ్ చేస్తే వారానికొక నేరస్థుడైనా పట్టుకో గలుగుతాం. అలా జరగడం లేదంటే—మనలో ఎవ్వరికీ శాంప్లింగ్ పద్ధతులు సరిగా రావనుకోవాలి. మన అసమర్థతను అంగీకరించాలి...."

ఇన్‌స్పెక్టర్ల ముఖాలెర్రబడ్డాయి. కానీ యెవరూ మాట్లాడలేదు.

"నాకు మీ సమర్థతమీద అపనమ్మకంలేదు. అయితే సమస్య ఎంత గంభీరమైనదో మీరు తెలుసుకున్నట్లు లేదు. మీరు చిత్తశుద్ధితో ఈ విషయమై ప్రయత్నిస్తున్నట్లు లేదు. నేరస్థుణ్ని పట్టుకున్నా పట్టుకోకపోయినా మీ జీతాలు మీకొస్తాయి. వేళకు డ్యూటీకొచ్చి వేళకింటికి తిరిగొస్తే—ఇంటిల్లాలు కూడా సంతోషిస్తుంది. మీరందరూ నేరస్థుల్ని పట్టుకోవడానికి మంచి—

కుటుంబ సంతోషానికి పాటు పడుతున్నారు. అది తప్పు కాదు. కానీ విచారించవలసిన విషయం కాదంటారా?"

"కాదు సర్ ....మీ అభిప్రాయం సరైనది కాదు. మేమందరం కూడా కుటుంబ సంతోషానికిమించి నేరస్తుల్ని పట్టుకోవడం గురించే ఎక్కువ పాటుపడుతున్నాం...." అన్నాడిన్ స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్.

"గుడ్ రియాక్షన్ ....నీ మాటలే నిజమైతే నేనొక టనుకోవాలి. మీరు చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నిస్తూ, సమర్థతను ప్రదర్శిస్తూ—ఇన్నాళ్ళుగా శ్రమపడుతూంటే— ఒక్కడంటే ఒక్కడు కూడా నేరస్తుడు దొరకలేదు. నేరాలు జరిగిపోతున్నట్లు ఋజువులున్నాయి....దీన్నిబట్టి ఏమాత్రం తెలివున్న వారైనా గ్రహించాల్సినదేమిటంటే మనలో ఎవరో ద్రోహులకు సాయం చేస్తున్నారు. కావాలనే నేరస్తుల్ని గుర్తించనట్లు నటిస్తున్నారు. అలాంటి వారొకరో యిద్దరో మాత్రమే వుండవచ్చు. కానీ ఒక్క ఉప్పురాయి కడివెడు పాలను విరిచినట్లు మన ప్రయత్నాలన్నీ కూడా — ఆ ఒకరిద్దరి కారణంగా వమ్మైపోతున్నాయి. ఎవరు వాళ్ళు....?"

ఇన్ స్పెక్టర్లంతా ముఖముఖాలు చూసుకున్నారు.

"బైట నేరస్తుల్ని పట్టుకునేముందు మనం మనలో నేరస్తుడెవరో తెలుసుకోవాలి. ఈ విషయంలో నాకెవరు సాయపడతారు?" అన్నాడు రాఘవరావు.

ఇన్ స్పెక్టర్లెవరూ మాట్లాడలేదు.

"ఎవరూ నాకు సాయపడరా?" ప్రశ్నను రెట్టించాడు రాఘవరావు.

చంద్రకాంత్ లేచి నిలబడి—"సర్ —నాకు మన

వాళ్ళెవరిమీదా అపనమ్మకంలేదు....” అన్నాడు ధైర్యంగా.

“గుడ్....నీ నమ్మకం మంచిది. అది నీ మంచిబుద్ధిని తెలియజేస్తుంది. కానీ చెడ్డవాళ్ళను పట్టివ్వలేదు. అందుకే నేనొక నిర్ణయం తీసుకున్నాను....” అని ఆగాడు రాఘవరావు.

చంద్రకాంత్ ఇంకా నిలబడే వున్నాడు.

“మిస్టర్ చంద్రకాంత్ — కూర్చో!” అన్నాడు రాఘవరావు.

“సర్! మన డిపార్టుమెంటుకే కళంకం తెస్తున్న ఈ స్మగ్లింగ్ రాకెట్ ని — నేను స్వయంగా సవాలుగా తీసుకుంటున్నాను. నెలరోజులు టైమివ్వండి....” అన్నాడతడు.

“నెలరోజుల్లో నువ్వనుకున్నది సాధించలేకపోతే?” అడిగాడు రాఘవరావు.

“ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేస్తాను....” అన్నాడు చంద్రకాంత్.

“టేకిటీజీ మై బాయ్-ముందు కూర్చో!” అన్నాడు రాఘవరావు.

చంద్రకాంత్ కూర్చోలేదు.

“ప్లీజ్ సిట్ డౌన్ ఐ సే!” అన్నాడు రాఘవరావు కోపంగా.

చంద్రకాంత్ చటుక్కున కూర్చున్నాడు.

“మీరందరూ నేను చెప్పేది శ్రద్ధగా వినాలి. నేను మన డిపార్టుమెంటును చిన్నబుచ్చడంలేదు. మీలో ఎవ్వరినీ ప్రత్యేకంగా అనుమానించడంలేదు. ఉన్న పరిస్థితిని విశ్లేషించి చెబుతున్నాను. అది మీరర్థంచేసు

కావాలి...." అని ఆగాడు రాఘవరావు.

"మీ అందరికీ క్రికెట్ ఆట తెలుసు. అందులో బ్యాట్స్‌మన్ క్రీజ్ దగ్గరికొచ్చేసరికి—అతణ్ని అవుట్ చేయడానికి బౌలరు సిద్ధంగా వుంటాడు. ఆ బౌలరుకు సాయం చేయడానికి —బౌలరుతో సహా పదకొండుగురు ఫీల్డర్సుంటారు. బ్యాట్స్‌మన్ తప్పుచేస్తే గమనించడానికి ఇద్దరంపైర్లు కళ్ళింతా కళ్ళు చేసుకుని సిద్ధంగా వుంటారు. బంతి స్టంప్స్‌మీదికి వెళ్ళకుండా కాలడ్డు పెడితే తప్పు. బంతికి కాలడ్డం పెట్టకుండా, బ్యాట్‌తో ఆపకుండా స్టంప్సుమీదికి పోనిస్తే తప్పు. బంతిని ఫీల్డరు చేతికి దొరికేలా గాల్లోకి కొడితే తప్పు. బంతి స్టంప్సుని తాకే సమయంలో క్రీజ్‌లో లేకుంటే తప్పు.

ఇందులో ఏ ఒక్క తప్పుచేసినా అతడవుటవుతాడు. ఫీల్డరు తప్పుచేస్తే అతడికింకా అవకాశముంటుంది. బౌలరు తప్పుచేస్తే అతడికింకా అవకాశముంటుంది. బ్యాట్స్‌మన్ తప్పుచేస్తే అతడికి మరో అవకాశముండదు—ఫీల్డర్సో, అంపైర్లో తప్పుచేస్తే తప్ప! అందుకని బ్యాట్స్‌మన్ క్రికెట్టాటలో అందరికంటే యెక్కువ ప్రతిభను సంతరించుకుంటాడు. ఆటలో అతడే కీలక స్థానంగా వుంటాడు. క్రికెట్ ఆట చూడ్డానికి వెళ్ళే ప్రేక్షకులు-బ్యాటింగు చూడ్డాన్నే అభిమానిస్తారు. మీకు తెలుసు కదూ!"

"సర్—ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నట్టు?" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"నేరస్థుడు క్రికెట్‌లో బ్యాట్స్‌మన్ వంటివాడు. పోలీసులు బౌలర్లు. ప్రజలు ఫీల్డర్సు. కోర్టులు అంపైర్సు. ఇంతమందిలో ఎవరు పొరపాటు చేసినా ఫరవాలేదు.

నేరస్థుడు మాత్రం చిన్న పొరపాటుకూడా చేయకూడదు. కాబట్టి నేరస్థుడిగా రాణించాలనుకునేవాడు క్రికెట్లో గవాస్కరంతటి సామర్థ్యాన్ని సంపాదించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. మనం నేరస్థుణ్ని పట్టడానికి కొత్త కొత్త పథకాలు వేస్తూంటే— మన నధిగమించడానికి నేరస్థుడు కొత్త పద్ధతులకలంబిస్తాడు. ఆ పద్ధతి తెలుసుకుంటే అతడి బలహీనతను పట్టేసినట్లే....

కానీ ఆ పద్ధతి తెలుసుకోవడం అంత సులభంకాదు. అందులోనూ మన డిపార్టుమెంటుకు కొన్ని పరిమితులుంటాయి. పైనుంచి రాజకీయ నాయకులు పని చేస్తూంటారు. కొన్ని పక్కలనుంచి మన బలహీనతలు తెలుసుకున్న బలవంతులుంటారు. అందుకే నేను — మన నగరంలో ప్రబలిన—స్మగ్లింగ్ ఆపరేషన్సు నరికట్టడానికో ప్రయివేటు డిటెక్టివుని నియోగించాను. అతడి పేరు డిటెక్టివ్ వెంకన్న.

అతడికి తన పేరు గురించిన తపనలేదు. నేరస్థుడికి శిక్ష పడాలన్న పట్టుదలలేదు. నేరాన్ని రూపుమాపడం అతడి ధ్యేయం. అతడు నాకు స్నేహితుడు. గౌరవపాత్రుడు. నే నిప్పుడీ సమావేశం ఏర్పాటు చేయడానికి కారణమదే! ఈ విషయం మీకు తెలియబర్చడం.... మీ అందరికీ నేను చెప్పేదేమిటంటే—మీరందరూ ఈ నగరంలో నే పని చేయడంలేదని నాకు తెలుసు. కానీ డిటెక్టివ్ వెంకన్నకు మీలో ఎవరితోనైనా పనిబడవచ్చు. అతణ్ని మన డిపార్టుమెంటు మనిషిగా భావించి మీరంతా మీమీ సహకారాన్నందజేయాలి ..."

చంద్రకాంత్ లేచి నిలబడి—"సర్ —" అని ఏదో అనబోయాడు.

"మీకింకేమీ సందేహాలున్నా—డిటెక్టివ్ వెంకన్నను కలుసుకోండి. అతడి చిరునామా యిస్తాను. నేనిక మీకు చెప్పదల్చుకున్న దేమీ లేదు—ఒక్కటి తప్ప!"

అంతా కుతూహలంగా రాఘవరావు వంక చూశారు.

"డిటెక్టివ్ వెంకన్నకు సాయపడనివారు — నేరస్థులకు సాయపడుతున్నట్టుగా గుర్తించబడతారు—" అన్నాడు రాఘవరావు.

2

డాల్ఫిన్స్ హోటల్లో డిటెక్టివ్ వెంకన్న బసచేసిన గదికి వెళ్ళాడు ఇన్ స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్. సమయానికి వెంకన్న లేడు.

అతడి కూడా భార్య, ఇద్దరు లేడీ అసిస్టెంట్లు వచ్చినట్లు తెలిసింది చంద్రకాంత్ కి.

"ఎక్కడికెళ్ళారు?" అనడిగాడు చంద్రకాంత్. మఫ్టీలో ఉన్నమూలాన రిసెప్షనిస్టు అతణ్ని పోలీసు మనిషిగా గుర్తించలేదు.

"జయదేవ్ మహల్ కి...."

"జయదేవ్ మహలా—అదెక్కడ?"

"న్యూ కాలనీలో కొత్తగా కట్టారు. హైదరాబాద్ లో రవీంద్రభారతిని మించి ఉంటుంది...."

"ఏమిటక్కడ విశేషం?"

"మిస్ ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాముందక్కడీరోజు...."

"మిస్ ముత్యాలమ్మా—ఆమె ఎవరు?"

"ముత్యాలమ్మ తెలియదూ—మీకు? గొప్ప డాన్సింగ్ సింగర్ — ఆమె పాట, ఆట అద్భుతం — బోనీఎం ట్రూపామె ముందెందుకూ పనికిరాదు...."

"నేనెప్పుడూ ఆ పేరే వినలేదు...." అన్నాడు

చంద్రకాంత్.

"చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంది. ముత్యాలమ్మ పేరు తెలుగు దేశంలోనే కాదు—ప్రపంచమంతటా మార్మోగుతోంది. ఆమె విదేశాల్లో కూడా ప్రదర్శనలిచ్చింది. ఈ ఊరొచ్చి నెల్లాళ్ళయింది. పురజనుల కోరికమీద ఇక్కడే వుండిపోయింది. బహుశా మరో రెండు నెలలుండొచ్చు. వారానికొక్క ప్రదర్శనకు మించివ్వదామె. ఏ రోజు ప్రదర్శనిస్తుందో యెవరికీ తెలియదు. కొన్ని గంటల ముందామె ఆర్గనైజర్సుకి తెలియజేస్తుంది. వెంటనే టికెట్సు - అడ్వాన్సుగా బుక్కైపోతాయి.... సామాన్యులామె ప్రోగ్రాం చూడలేరు. అన్నిట్లోకీ చౌక టికెట్ పాతిక — అయితే వందరూపాయల టికెట్ కూడా బ్లాకులో అమ్ముతుందామె ప్రోగ్రామ్సుకు...."

"వెంకన్నగారిక్కడికొచ్చి యే పనీ లేనట్లు—ఆ ప్రోగ్రాంకి వెళ్ళారా?" అన్నాడు చంద్రకాంత్ చిరాగ్గా.

"ఆయన బహుశా ఆ ప్రోగ్రాం చూడ్డంకోసమే ఈ ఊరొచ్చినట్లున్నారు. సకుటుంబంగా వచ్చారు...." అంది రిసెప్షనిస్టు.

"అలాగని మీకు చెప్పారా?"

"లేదు—ఊహించాను...."

చంద్రకాంత్ ఆమె నింకేమీ ప్రశ్నించకుండా అక్కణ్ణించి కదిలాడు.

"సర్ — వెంకన్నగారికేమైనా మెసేజివ్వాలా?" అంది రిసెప్షనిస్టు.

"అవసరంలేదు—" అంటూ హోటల్ ఆవరణలోంచి బైటపడి మోటార్ సైకిలెక్కాడతడు. బండి

నడుస్తున్నా అతడి ఆలోచనలెటో పోతున్నాయి.

వెంకన్న నిజంగా జయదేవ్ మహల్‌కే వెళ్ళాడా?

అత డీ ఊరొచ్చింది పెద్ద బాధ్యతమీద! డీయస్పీ రాఘవరావతిన్ని రప్పించాడు. అతడు భార్య నెందుకు వెంటబెట్టుకొచ్చాడు? ప్రోగ్రాం కెందుకెళ్ళాడు?

సాధారణంగా సెమినార్లలో యిలా జరుగుతూంటుంది.

ఒక ముఖ్య విశేషాన్ని చర్చించడానికా విశేషానికి సంబంధించిన ఫీల్డులోని నిపుణులందర్నీ ఒకచోట సమావేశపర్చడానికి సెమినార్లేర్పాటు చేస్తారు. నిపుణుల ఉపన్యాసాలు విని ప్రయోజనం పొందడానికి సెమినార్లకందరో సామాన్యులు కూడా వస్తారు. అయితే సెమినార్ ప్రయోజనం సాధించరు. వచ్చిన వారందరూ ఉపన్యాసాల గురించి పట్టించుకోకుండా — యాత్రా స్థలాలు దర్శించడం మొదలు పెడతారు.

వెంకన్న కూడా అంతేనా?

ఆలోచిస్తూనే ఇన్‌స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్ న్యూకాలనీ చేరుకున్నాడు, అక్కడ వాకబుచేసి జయదేవ్ మహల్ చేరుకున్నాడు.

అప్పటికి మిస్ ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాం ప్రారంభమై గంటయింది. ఇంకా రెండు గంటలుంటుంది.

జయదేవ్ మహల్ ముందు పెద్ద పోస్టరుంది. ఆ పోస్టర్లో చేతిలో మైక్రోఫోన్‌తో — ఓ పాతికేళ్ళ యువతి — పాట పాడుతున్న పోజులో వుంది.

"ముత్యాలమ్మ బాగుంది—" అనుకున్నాడు చంద్రకాంత్.

అతడు జయదేవ్ మహల్ మేనేజర్ని కలుసుకుని

తన అయిడెంటిఫికేషన్ కార్డు చూపించాడు.

"హౌస్‌ఫుల్ సార్—" అన్నాడు మేనేజర్.

"చాలా ముఖ్యమైన పని. నేను లోపలకు వెళ్ళాలి. నాకు సీట్లక్కరంలేదు—" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ఏమిటిసార్ పని?" అన్నాడు మేనేజరు.

చంద్రకాంత్ ఏదో చెప్పబోయి—"చెప్పకూడదు" అన్నాడు. ఏం చెప్పాలో అతడికీ తెలియలేదు.

మేనేజరతణ్ని నొక్కించి అడగలేదు. తనే దగ్గరుండి హాల్లోకి తీసుకుని వెళ్ళి—"ఎక్కడ నిలబడతారు సార్?" అన్నాడు.

"గుమ్మం దగ్గర—" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

మేనేజరు వెళ్ళిపోయాడు.

చంద్రకాంత్ గుమ్మం దగ్గర నిలబడి ఆలోచనలో పడ్డాడు—"నేనిప్పుడేం చేయాలి? నేనసలిక్కడికెందుకొచ్చాను?"

అతడి ఆలోచన తీవ్రతరమయ్యేలోగా స్టేజిమీద అంతవరకూ వినబడుతున్న వాయిద్యాల మోత ఒక్కసారిగా ఆగిపోయింది.

మైక్రోఫోన్ దగ్గరకో వ్యక్తి వచ్చాడు—"ఇప్పుడు మిస్ ముత్యాలమ్మ ద్వారా నాలుగో అయిటం వింటారు" అన్నాడతడు.

ఒక్కసారిగా వాద్యబృందాల ఘోష....

వేదికపై చీకటి అలముకుంది. ఆ చీకట్లోంచే వాద్యబృందాలు జోరుగా హోరు చేస్తున్నాయి. అలా కొద్ది సెకన్లు మాత్రమే.... ఆ తర్వాత చీకట్లోంచీ సన్నటి వెలుగు.... ఆ వెలుగుతో పాటే వాద్యబృందాల జోరు తగ్గి సన్నగా సితార్ స్వరం వినపడుతోంది. వెలుగు

పెరుగుతూంటే సితార్ నాదంకూడా పెరిగింది.

పెరుగుతున్న వెలుగులో—తెల్లని చీర—మల్లెపూలతో మైక్రోఫోన్ వద్ద ప్రత్యక్షమైన మిస్ ముత్యాలమ్మ నవ మోహనాంగిలాగే వుంది.

ఆమె పెదవులు విచ్చుకున్నాయి.

సితార్ స్వరం సన్నబడుతోంది. ముత్యాలమ్మ గొంతు లోంచి రాగమేదో వెలువడుతోంది. ఆ రాగం సితార్ మీద పలుకుతున్నట్లే వుంది.

"అద్భుతం...." అనుకున్నాడు చంద్రకాంత్.

అతడప్పుడు తానెవరో, ఎక్కడున్నాడో, ఏం చేస్తున్నాడో మర్చిపోయాడు.

క్రమంగా మిస్ ముత్యాలమ్మ పాట ప్రారంభమయింది.

చంద్రకాంత్ కళ్ళుమరిచి వింటున్నాడు.

అది శాస్త్రీయమో, లలితమో అతడికి తెలియదు. వింటున్నంతసేపూ శ్రవణానందం—చూస్తున్నంతసేపూ నయనానందం....

వరుసగా ఆమె చాలా పాటలు పాడింది.

కొందరామెకు చీట్లు పంపి ఫలానాపాట పాడమని కోరుతున్నారు. ఆమె శ్రోతల కోర్కెను మన్నిస్తోంది.

మొత్తం పదహారు పాటలు పాడిందామె—చంద్రకాంత్ వింటూండగా! ఆరంభంలోకంటె క్రమంగా పాటల నిడివి తగ్గిపోయింది.

కార్యక్రమం ముగిసేసరికి చంద్రకాంత్ — తాను హాలు మధ్యలో ఒక సీట్లో కూర్చుని ఉన్నట్లు గమనించి ఆశ్చర్యపోయాడు. తానక్కడికెలాగొచ్చాడో కూడా అతడికి గుర్తులేదు.

ఈ కార్యక్రమం తన శ్రీమతికి చూపించాలనిపించిందతడికి.

చంద్రకాంత్ ఇంట్లో ఏడాది పాపా, అరవై ఏళ్ళ నాయనమ్మా వున్నారు. పాపను నాయనమ్మ కప్పగించి భార్యను తీసుకుని ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమానికి రావాలని అతడనుకున్నాడు. మళ్ళీ ప్రోగ్రామెప్పుడో తెలుసుకుందుకు చంద్రకాంత్ మేనేజరు దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

"బాగా ఎంజాయ్ చేశారా సర్?" అన్నాడు మేనేజరు.

"చేశాను. కానీ గుమ్మం దగ్గర నిలబడ్డ నేను హాలు మధ్యలో కుర్చీలోకెలా వెళ్ళానో తెలియలేదు...."

మేనేజరు నవ్వి — "అయితే నేను మీకు సీటు చూపించడం తెలియదన్నమాట...." అన్నాడు.

"మీరు చూపించారా? హౌస్ ఫుల్ కదా— సీటెక్కడిది?"

"మధ్యలో ఒకాయన లేచి వెళ్ళిపోయాడు. మీరు గుమ్మం దగ్గరే నిలబడుండడం గమనించి ఆ సీటు మీకు చూపించాను...."

"బహుశా అదే జరిగుండొచ్చు—" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"బహుశా కాదు — నిజంగానే జరిగిందది...." అన్నాడు మేనేజరు.

"మీకు చాలా థాంక్స్-" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ఇందులో నేను చేసిందేముందిగాని — మీతో విషయం చెప్పాలి-మీరు ప్రోగ్రాం చూడ్డానికొచ్చారా-పోలీసు పనిమీదొచ్చారా?"

చంద్రకాంత్ జవాబు చెప్పడానికి మొహమాట

పడ్డాడు.

"నిజం చెప్పండి సార్—" అన్నాడు మేనేజరు.

"నేను పనిమీదే వచ్చాను. మీకు డిటెక్టివ్ వెంకన్న తెలుసా?" అనడిగాడు చంద్రకాంత్.

"ఆయన నాకు తెలియదు కానీ పేరు విన్నాను సర్...."

"ఆయనతో అర్జంటుగా మాట్లాడాల్సి వుంది. ఆయనేమో—ఇక్కడ ప్రోగ్రాం చూడ్డానికి వచ్చినట్లు తెలిసింది. ఆయన్ను కలుసుకోవాలనుకుని ప్రోగ్రాం మత్తులో పడిపోయాను. మనుషుల్ని తమ విద్యుక్త ధర్మాలనుండి కూడా మరిపింపజేసే ఇలాంటి కార్యక్రమాలు ప్రమాదమేమో ననిపిస్తుంది—" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"డిటెక్టివ్ వెంకన్నగానీ హాలుకొచ్చారా? అయ్యో తెలిస్తే పలకరించి ఆటోగ్రాఫ్ తీసుకునే వాణ్నే!" అని బాధపడ్డాడు మేనేజర్.

"వెంకన్నగార్నిక్కడ కలుసుకుని ప్రయోజనముండదు. ప్రోగ్రాం మత్తులో ఆయన నాతో ఏం మాట్లాడేవాడో ఏమో...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ప్రోగ్రాం మత్తు గురించి మీరు మరీ అంతగా చెప్పకండి సార్ — ప్రోగ్రాం మధ్యలోంచి రోజూ కొందరు లేచి వెళ్ళడం నేను గమనించాను. ఈ రోజు మీకు సీటు దొరికాక కూడా ఇంకో ముగ్గురు బైటకు వెళ్ళిపోయారు...." అన్నాడు మేనేజర్.

"ఆశ్చర్యంగా ఉందే—అలా ఎందుకు జరిగింది?"

"ఎందుకేమిటి సార్? ఈ ప్రోగ్రాంకు గొప్పగొప్ప వాళ్ళొస్తారు. వాళ్ళలో కొందరికేవో అపాయింట్

మెంట్సుంటాయి....” అన్నాడు మేనేజర్.

“జైటకు మధ్యలో వెళ్ళే వాళ్ళు గొప్పవాళ్ళే అంటారా?”

“ఎందుకొక్కాదు సర్! ఉదాహరణకీరోజే మధ్యలో లేచి వెళ్ళిన వాళ్ళు ముగ్గురూ నాకు తెలుసు. ఒకాయన కేశవరావు. రెండో ఆయన మాధవరావు. మూడో ఆయన గోవిందరావు. ముగ్గురికీ నడిబజార్లో షాపు లున్నాయి...”

“వాళ్ళెవరైతే నాకెందుగ్గానీ మళ్ళీ ప్రోగ్రాం ఎప్పుడు?” అన్నాడు చంద్రకాంత్.

“మళ్ళీ వారందాకా యెప్పుడో చెప్పలేను....” అన్నాడు మేనేజరు.

అప్పుడు చంద్రకాంత్ కి హోటల్ డాల్ఫిన్ రిసెప్షనిస్టు మాటలు గుర్తొచ్చాయి. అతడు తనలో తనే నవ్వుకుని—“మళ్ళీసారి ఫామిలీతో వచ్చి చూస్తాను....” అన్నాడు మేనేజరుతో.

“మీకు పక్క పక్క సీట్లు దొరకవేమో సార్-” అన్నాడు మేనేజర్.

“ఫామిలీతో వచ్చి ఇలా యెందుకు చూస్తాను? అడ్వాన్సుగా టికెట్సు తీసుకుంటాను—” అన్నాడు చంద్రకాంత్ అక్కణ్ణించి కదులుతూ.

అతడిక అప్పుడు హోటల్ డాల్ఫిన్సుకు వెళ్ళలేదు. వెంకన్నను డిస్టర్బ్ చేయడం ఇష్టంలేక తిన్నగా ఇంటికే వెళ్ళాడు. వెళ్ళేసరికింటి దగ్గరే డిటెక్టివ్ వెంకన్న యెదురయ్యాడు.

చంద్రకాంత్ కి వెంకన్నతో పూర్వపరిచయముంది.

చూస్తూనే గుర్తుపట్టి—"నమస్కారం—" అన్నాడు.

"నమస్కారం పెద్దలకి— నేను వయసులో నీకంటే చిన్నవాణ్ని—" అన్నాడు డిటెక్టివ్ వెంకన్న.

చంద్రకాంత్ ఆశ్చర్యంగా—"మీరు నాకంటే పెద్దవారని విన్నాను—కనీసం ఒకటి రెండేళ్ళు-" అన్నాడు.

"నా యింట్లో భార్యకాక ఇద్దరసిస్టెంట్సాడవాళ్ళు. వాళ్ళతో మసలడంవల్ల వయసు కాస్త తగ్గించి చెప్పుకోవడం అలవాటయింది. నేను నీకంటే కాస్త పెద్దవాణ్ని కావచ్చు. అంతమాత్రాన మనం సవయస్కులంటే తప్పా?" అన్నాడు వెంకన్న.

"తప్పులేదు — మీరొక్కరే కూర్చున్నారు....అదే నువ్వు ఒక్కడివే కూర్చున్నావు....—ఇంట్లో యెవరూ లేరా?"

"ఉన్నారు. నీ నాయనమ్మ మా ఆవిణ్ని నాతో మాట్లాడనివ్వడం లేదు. మీ నాయనమ్మతో మాట్లాడ్డం నాకిష్టం లేదు అందువల్ల ఒంటరిగా వదిలి పెట్టమని ఆవిణ్ని కోరాను. ఆవిడ నా కోర్కెను మన్నించి చాటుగా నన్ను గమనిస్తోంది...." అన్నాడు వెంకన్న.

అప్పుడు చటుక్కున ఓ వృద్ధురాలక్కడకు వచ్చి— "పోలీసినస్పెక్టరు నాయనమ్మని — మనుషుల్నామాత్రం అనుమానిస్తే తప్పా?" అంది.

వెంకన్న నవ్వి—"మీరు వయసులో నాకంటే చాలా పెద్దవారు. మీరేం చేసినా తప్పులేదు...." అన్నాడు.

"వట్రాడికి వినయగుణముంది—" అనుకుంటూ చంద్రకాంత్ నాయనమ్మ లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

అప్పుడు చంద్రకాంత్ ఉలిక్కిపడి—"అరే—అసలు మీరు....నువ్వు....ఇక్కడికెందుకొచ్చారు? నా యిల్లెలా

తెలిసింది?" అన్నాడు.

"జయదేవ్ మహల్నుంచి హోటలుకెళ్ళగానే రిసెప్షనిస్టు నీ గురించి చెప్పింది. అయితే ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమానికి నువ్వు నా గురించే వచ్చావన్న విషయం గుర్తించి వెంటనే నీకోసం వచ్చాను. ఇక్కడ నీకోసం పదినిమిషాల్నుంచి యెదురుచూస్తున్నాను—" అన్నాడు వెంకన్న.

"అంటే హాల్లో మీరు అదే నువ్వు నన్ను చూశావన్నమాట...."

"అవ్—చాలాసేపు గుమ్మం దగ్గర నిలబడి కార్యక్రమం చూశావు. ఆ తర్వాత కేశవరావు లేచివెడితే మేనేజరు నిన్నా సీట్లో కూర్చోపెట్టాడు. అదీ చూశాను. అప్పుడు నువ్వు నాకోసమే వచ్చావని తెలిస్తే పలకరించి వుండేవాణ్ని. ఓసారి హలో అందామనుకున్నాను కానీ ప్రోగ్రాం వదలేక హడావుడై పోయింది. ఇక నీ యిల్లంటావా—నాకోసం హోటల్ దగ్గర మా వాళ్ళో కారు వదిలిపెట్టారు. అది చూడ్డానికి టాక్సీలా వుంటుంది. నన్ను దిగబెట్టి వెళ్ళిపోయి మళ్ళీ నేను చెప్పిన టైముకి పికప్ చేసుకుందుకు వస్తుంది. అప్పుడా టాక్సీ నంబరు మారుతుంది. డ్రైవరుకూడా మారతాడు...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అంటే నువ్విక్కడ అప్పుడే రంగంలో దిగిపోయావన్నమాట...."

"అవును...."

"రంగంలో దిగినవాడివి—మిస్ ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాం కెందుకెళ్ళినట్టు?" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"వెళ్ళింది ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రానికేగానీ ముత్యా

అమ్మతో ప్రోగ్రానికొచ్చాడుగదా — అందులో తప్పే ముంది? అందులోనూ సతీసమేతంగా వెళ్ళారు...." అని నవ్వి—"నువ్వు నాకోసం వచ్చేవా? ప్రోగ్రాం చూడ్డాని కొచ్చావా?" అన్నాడు వెంకన్న.

"నేను వచ్చింది మీకోసమే—అదే నీకోసమే.... కానీ అక్కడ ప్రోగ్రాం చూస్తూ వచ్చిన పని మర్చి పోయాను...."

"నిజమేలే—ఆ ప్రోగ్రాం మత్తు అలాంటిది. నాతో వచ్చిన నా భార్య, అసిస్టెంట్సు పనికూడా అంతే అయింది—" అన్నాడు వెంకన్న.

"కానీ మీరు....అదే నువ్వు...." అని—"సారీ వెంకన్నగారూ—నాకు మీరంటే చాలా గౌరవభావ ముంది. నువ్వనలేకపోతున్నాను. ఏమీ అనుకోవద్దు...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"కానీ నేను నిన్న నువ్వనే అంటాను. నేను నువ్వం టున్నప్పుడు నీచేత మీరనిపించుకోవడం బాగుండదని పించి అలా అన్నాను. నీ యిష్టం....కానీ....నువ్వేదో చెప్పబోయి మాట మార్చావు...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అదే మీరు....ప్రోగ్రాం మత్తులో పడ్డట్టు లేరు."

"పడితే ఎలా? నేను వచ్చిందెందుకు? ప్రోగ్రాం మత్తులో పడడానికొచ్చాడుగదా.." అన్నాడు వెంకన్న.

"ఎందుకు?" అన్నాడు చంద్రకాంత్ కుతూహలంగా.

"నువ్వు గమనించావో లేదో — విశాఖపట్నంలో స్మగ్లింగ్ అపరేషన్సు ప్రారంభం కావడానికీ—మిస్ ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమం ప్రారంభం కావడానికో సంబంధముంది...."

"ఎలా?"

"స్టూడెంట్స్ హాస్టలు దగ్గర మత్తుపదార్థాలమ్ముతూ ఓ వ్యక్తి పట్టుబడ్డాడు. అతడిన్నించి వివరాలు రాబట్టా లనుకునేలోగా విషం మింగి చచ్చాడు. సరిగ్గా అంతకు రెండురోజులముందే మిస్ ముత్యాలమ్మ తొలిప్రోగ్రాం అయింది...."

"మీరంటున్నది నాకు హాస్యాస్పదంగా వుంది—" అన్నాడు చంద్రకాంత్ — "సరిగ్గా స్మగ్లింగ్ ఆప రేషన్కు ముందురోజున యేదైనా సినిమా రిలీజైతే నేరాన్నా సినిమాకే అంటగడతారా?"

"సినిమాకూ మిస్ ముత్యాలమ్మకూ తేడా వుంది. సినిమా బాగుంటే వందరోజులాడుతుంది. లేకుంటే ఒకరోజులో పోతుంది. కానీ ముత్యాలమ్మవంటి వాళ్ళ ప్రోగ్రామ్సు సాధారణంగా విశాఖపట్నంకంటె పెద్ద నగరాల్లో కూడా రెండుమూడు రోజులుండవు అలాంటిది ముత్యాలమ్మ ఊళ్ళో మూడు నెలలు మకాం పెడు తోంది. చిత్రంగా లేదూ?"

"మీరు చెబుతూంటే అనిపిస్తోంది. ముత్యాలమ్మే స్మగ్లింగ్ ముఠాను నడిపిస్తోందంటారా?"

"లేదు. కానీ స్మగ్లింగ్ రాకెట్లో ఆమె పాత్ర వుందని నా నమ్మకం...."

"ఎలా?" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

వెంకన్న ఏదో అనబోగా ప్లేట్లలో ఇడ్లీలతో అప్పుడే వచ్చింది చంద్రకాంత్ భార్య — "అన్నయ్యగారు నాయనమ్మననుమానించారు. నేను పిల్లాణ్ని నిద్రపుచ్చా లని లోపలుండిపోయాను...." అందామె.

ఆమె లోపల్నుంచి తమ సంభాషణంతా వింటోందని

గ్రహించిన వెంకన్న నవ్వుతూ—"సరేలే చెల్లెమ్మా.... ఇడ్లీలు నాకోసం నిజంగా వున్నాయా లేక మా ఆయన కాలస్య మైపోతోందని నాకూ తెచ్చావా?" అన్నాడు.

"భలేవాకే—అంతటి ఛలోక్తులు మా ఆవిడకర్థం కావు. అపార్థం చేసుకోగలదు—...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"నిజమే—నా మెదడుకిప్పుడు పెళ్ళికిముందు పదును లేదు. ఆర్నెల్లేం కర్మ—చాలా ఏళ్ళే పావాసంకదా.," అంది చంద్రకాంత్ భార్య.

"ఇడ్లీలు పెడతారని తెలిస్తే మా ఆవిణ్ని కూడా తీసుకొద్దును తనకు చాలా యిష్టం-" అంటూ ఓ ముక్క విరిచి చట్నీలో నంచుకుని నోట్లో వేసుకుని—"రేపు మా ఆవిణ్నిక్కడికి పంపి ఈ చట్నీ రహస్యం ఛేదించమని చెప్పాలి—" అన్నాను వెంకన్న.

"మంచినీళ్ళు తెస్తాను—" అని లోపలకు వెళ్ళింది చంద్రకాంత్ భార్య. ఆమె సిగ్గు నడిమిపెడుతూ నడిచి వెడుతూంటే వెంకన్నకు నవ్వొచ్చింది. అతడు గబగబా ఇడ్లీలు తినేసి టైము చూసుకుని—"టాక్సీ రావడానికింక పదిహేను నిమిషాలుంది. నేను నిన్ను కలుసుకుందుకు వచ్చిన ముఖ్యమైన పనేమిటంటే — ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాం అవుతూండగా మధ్యలో లేచివెళ్ళిన ముగ్గురు ప్రముఖుల వివరాలు నాకు తెలుసుకొని రేపు సాయంత్రానికల్లా రిపోర్టివ్వాలి...." అన్నాడు వెంకన్న.

"ఎవరు వాళ్ళు?"

"కేశవరావు, మాధవరావు, గోవిందరావు.... వాళ్ళకు నడి బజార్లో షాపులున్నాయి. పురప్రముఖుల జాబితాలో నే వస్తారు వాళ్ళు...."

"మీరు వాళ్ళ నెప్పుడు గమనించారు?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు చంద్రకాంత్.

"చెప్పానుగా.... నేను వెళ్ళింది ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాం చూద్దామని కాదని...."

"మిస్ ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాం గురించి మీ అనుమానమేమిటి?"

"అన్నీ రేపు చెబుతాను...." అన్నాడు వెంకన్న.

తర్వాత అతడు చంద్రకాంత్ భార్య యిచ్చిన మంచి నీళ్ళు తాగి ఆ యింట్లోంచి బైటకు వచ్చాడు.

చంద్రకాంత్ అతడికి వీడ్కోలు చెప్పడానికి గేటు దాకా వెళ్ళాడు.

వెంకన్న రోడ్డెక్కి నాలుగడుగులు వేశాడో లేదో ఓ టాక్సీ అతణ్ని చూసుకుంటూ వెళ్ళింది.

"టాక్సీ!" అన్నాడు వెంకన్న.

టాక్సీ కాస్త దూరంలో ఆగింది.

"ఏర్పాట్లు బాగున్నాయి—" అనుకున్నాడు చంద్రకాంత్.

3

ఇన్‌స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్ ముగ్గురు పురప్రముఖుల చరిత్రలూ వాకబు చేశాడు.

కేశవరావు పెద్దింటివాడే కానీ చదువబ్బలేదు. అల్లరి చిల్లరిగా తిరుగుతూంటే తండ్రి అతడి భవిష్యత్తు గురించి బెంగెట్టుకున్నాడు. చివరికతడు వ్యాపారంలో స్థిరపడి రాణించాడు. అతడి స్నేహితులంత ఎన్నదగిన వారు కాదు. కేశవరావు గురించి పోలీసు రికార్డుల్లో చెడ్డగా లేదు. కానీ ఊళ్ళో జరిగిన కొన్ని నేరాల వెనుక అతని హస్తముందా అని అనుమానించడం జరిగింది కొన్ని సందర్భాల్లో!

మాధవరావు ఆంధ్రుడు కాడు. మరాఠీ వాడు. వలసవచ్చి కాఫీ హోటల్లో క్లీనరుగా చేరాడు. ఎలా గయ్యాడో హఠాత్తుగా గొప్పవాడయ్యాడు. ముందుగా హోటలు ప్రారంభించాడు. తర్వాత హార్డువేర్ మర్చంటయ్యాడు. అతడి పేరొక్కసారి కూడా పోలీసుల రికార్డులోకి రాలేదు.

గోవిందరావుకు చిన్నతనంనుంచీ చిల్లరవ్యాపారాలున్నాయి. అదే పెద్దయ్యాక డిపార్టుమెంటల్ స్టోరుగా మారింది. ఊళ్ళో బ్రోతిల్ హౌస్ నడుపుతున్నాడని పుకారు. సాక్ష్యాలు లేవు. పేరుపడిన గూండాలక్కూడా ఒక్కచేత్తో సమాధానం చెప్పగలిగిన బలవంతుడు, ధైర్యవంతుడు. తనూ గూండాలాంటివాడే! చాలాసార్లు చాలా ప్రాంతాల తగువుల్లో ఇరుక్కున్నాడు. ఒకసారి ఆడపిల్లల అపహరణ కేసులో అరెస్టయ్యాడు. ఆర్నెల్లపాటు కోర్టు చుట్టూ తిరిగి నిరపరాధిగా వదిలిపెట్టబడ్డాడు.

ఈ ముగ్గురికీ ఒకరితో ఒకరికి సంబంధం లేదు. పరిచయాలున్నట్లు కూడా కనబడదు.

చంద్రకాంత్ ఈ వివరాలతో డాల్ఫిన్స్ హోటలుకి వెళ్ళాడు.

అతడు వెళ్ళేసరికి గదిలో వెంకన్న ఒక్కడే వున్నాడు.

"మన సంభాషణకంతరాయమని వాళ్ళను బైటకు పంపేశాను—" అన్నాను వెంకన్న.

"మీ పరిశోధనలక్కూడా వాళ్ళంతరాయమేనని నా అభిప్రాయం. అసలు మీరు వాళ్ళని కూడా ఎందుకు తెచ్చినట్లు?" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"తేవడానికి వాళ్ళేమైనా వస్తువులా? వాళ్ళే వచ్చారు...." అని నవ్వి—"నా అసిస్టెంట్సిద్దరూ చురుకైనవాళ్ళు. వాళ్ళ అవసరం నాకుంటుందనిపించింది. వాళ్ళు కన్నెపిల్లలు కావడంతో—నాకు బాడీగార్డుగా నా భార్యకూడా బయల్దేరింది...." అన్నాడు వెంకన్న.

"మీరు మీ ఆవిడపై చాలా అభియోగాలు తెస్తున్నారు. నేను నమ్మను...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ఆశ్చర్యమిటి — నేనే నమ్మలేకపోతున్నాను. మా ఊళ్ళో అయితే నేనిలా యేదైనా అనబోయేసరికి వంటింట్లోంచి ఆఫీసు గదిలోకి ఫోన్ చేసి హెచ్చరిస్తుంది. అక్కడేం మాట్లాడాలన్నా అనుమే! అది బాగా అలవాటైపోయి — ఇప్పుడిలా మాట్లాడుతూంటే నేను నేనేనా అని అనుమానంగా ఉంది—" అంటూండగా పక్కనే బల్లమీద ఫోన్ మ్రోగింది.

చంద్రకాంత్ పక్కనే వుంది ఫోన్. అందుకని అతడే ఫోనెత్తాడు.

"నేను — పద్మావతిని....మీరేనా మాట్లాడుతూంట...." అందవతలి గొంతు.

చంద్రకాంత్ ఫోన్ వెంకన్న కందించి—"మీ ఆవిడ—" అన్నాడు. అతడికి నవ్వొస్తుంటే పళ్ళ బిగువున ఆపుకున్నాడు.

వెంకన్న ముఖం చిట్లించి—"హలో!" అన్నాడు. ఆ తర్వాత అతడి ముఖం గంభీరంగా అయిపోయింది. చివరగా—"వెరీగుడ్—ప్రొసీడ్...." అని ఫోన్ పెట్టేశాడు.

చంద్రకాంత్ శ్రద్ధగా ఆ ఫోన్ సంభాషణ విన్నాడు. పద్మావతి మాటలు కూడా అతడికి వినపడు

తూనే ఉన్నాయి.

వెంకన్న భార్య అసిస్టెంట్సుతో కలిసి ముత్యా అమ్మను పలకరించడానికి వెళ్ళింది. అక్కణ్నించి జయ దేవ్ మహల్ ప్రొప్రయిటరింటికి వెళుతోంది.

"మీరు వాళ్ళను పనిమీద పంపేరన్నమాట—...." అన్నాడతను.

వెంకన్న నవ్వి—"నే నడిగినవాళ్ళ వివరాలు సంపా దించారా?" అనడిగాడు మాట మార్చుతూ.

చంద్రకాంత్ అతడికి వివరాలు చెప్పి "మీ అను మానం ముత్యాలమ్మ పైనా, జయదేవ్ మహల్ పైనా ఉంటే అందుక్కారణ మేమిటి? అసలేం జరుగుతుం దంటారు?" అన్నాడు.

"ఏం జరుగుతోందో చెప్పలేను. కానీ జయదేవ్ మహల్లోనే ఏదో జరుగుతోంది. అందులో ముత్యా అమ్మది ప్రముఖపాత్ర—...."

"ఎలా చెప్పగలరు?"

"పోలీసు లిప్పటికే కేశవరావు, మాధవరావు, గోవిందరావుల మీద ఓ కన్నేసి ఉంచారు — నా మాటపై! ఈ వేళా రేపట్లో యేమైనా విశేషం బయట పడొచ్చు—"

"మీకు కొంత తెలిసింది.... నాకు చెప్పడంలేదు—" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"జయదేవ్ మహల్ స్మగ్లింగ్ రాకెట్‌కు సమాచారం కేంద్రంగా ఉపయోగపడుతోంది. అక్కడ మిస్ ముత్యా అమ్మ తన ప్రదర్శనలతో జనాల్ని సమ్మోహితుల్ని చేస్తూంటే దేశద్రోహులు తమ వ్యవహారాలు కొనసాగి స్తారు. ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకుని సందేశా లిచ్చు

కుంటారు. ఇదీ నా అనుమానం—..."

"అయితే జయదేవ్ మహాల్ ప్రొప్రయిటరు స్మగ్లింగ్ రాకెట్ నడుపుతున్నాడంటారా?"

"జయదేవ్ మహాల్ ప్రొప్రయిటరు పురుషుడు కాదు. స్త్రీ. ఆమె పేరు జయదేవి. ఆమెకు లలితకళలంటే ప్రాణం. జాతీయ స్థాయిలో పేరు పొందిన గాయకురా లామె. ఆమె భర్తకు పెద్ద ఎస్టేటుంది. ఆమెకు పాతి కేళ్ళప్పుడే అతడు మరణించాడు. ఆమెకు భర్తంటే ప్రాణం. అతడి పేరు జయదేవ్. అతడిని నిత్యం స్మరించు కోవాలని తన పేరును కూడా అతడి పేరుకు దగ్గరగా మార్చుకుంది. ఎస్టేటంతో మిగల్లేను భర్త పోయేసరికి' అదామె క్లియర్ చేసి వచ్చిన డబ్బును బ్యాంకులో డిపా జిట్ చేసి తను దేశం నలుమూలలా తిరిగి ప్రదర్శన లిచ్చింది—గాయనిగా! ఆమె ప్రదర్శన లామెకు బాగా డబ్బు సంపాదించి పెట్టాయి. ఆ డబ్బుతోనే కొన్నేళ్ళ క్రితం జయదేవ్ మహాల్ కట్టించింది. కళాసేవ చేసుకుం టోంది. ఆమెకు పిల్లలు లేరు. వయసిప్పుడేలై. ఆమెను స్మగ్లింగ్ రాకెట్ వ్యక్తిగా ఊహించుకోవడం మహా పాపం—...."

"అయితే ఏం జరిగిందంటారు?"

"జయదేవ్ మహాల్లో ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమాల కెవరేర్పాటు చేస్తున్నారో తెలుసుకోవాలి. అందుకే పద్మావతిని పంపాను...." అన్నాడు వెంకన్న.

"మరి ముత్యాలమ్మ...."

"శ్రోతలను సమ్మోహితుల్ని చేయడం మినహాగా ఆమెకింకేమీ తెలుసు ననుకోను. తనకు తెలియకుండా నే ఆమె స్మగ్లర్సుకు సహకరిస్తోందని నా అభిప్రాయం. ఆమె

నెవరీ ఊరు రప్పించారో—యిక్కడెక్కడ కాలమెందుకుంటోందో—తెలుసుకోమని పద్మావతిని పంపించాను—...."

"ఏమైనా తెలిసిందా?"

"అంతా నువ్వూ విన్నావుగా. ప్రయోజనకరమైన సమాచారం తెలిసిందని చెప్పి ఊరుకుంది. ఫోన్లో చెప్పడం యిష్టంలేదనుకుంటాను...."

"నా భార్యను కొన్నాళ్ళపాటు మీ శ్రీమతివద్ద శిక్షణకు పంపాలి. ఇలా పరిశోధనలు చేయగలిగితే—నాకెంతో ఉపయోగపడుతుంది—...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"అరే—నే నింకా మీ నాయనమ్మ దగ్గరకొచ్చి చాలా నేర్చుకోవాలనుకుంటున్నాను—" అన్నాడు వెంకన్న.

"సరే—అది మీరు మర్చిపోరు....—" అని—

"ఇంతకీ నేరస్థుడు జయదేవ్ మహల్ నెందుకెన్నుకున్నాడు? వేరే చోటు లేకనా?—...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"స్మగ్లర్సుని పోలీసులు దిగ్బంధం చేసేశారు. పోస్టల్ డిపార్టుమెంట్లో ఉత్తరాలను శాంపిల్ సర్వే జరుగుతోంది. కొన్నివేల ఉత్తరాల్లో స్మగ్లర్సుకి సంబంధించినవి పట్టుకోవడం సాధ్యపడుతుందా అనుకోవచ్చు. కానీ స్మగ్లింగ్ రాకెట్ అలాంటి రిస్కు తీసుకోదు. ఒక చిన్న ఉత్తరం బైటపడితే డొంకంతా కదులుతుంది. అలాగే టెలిఫోన్సన్నీ టాప్ చేయబడుతున్నాయి. ఈ విషయంలో మా వాళ్ళు రిస్కు తీసుకోలేకపోతున్నారు. ఏ కాల్ టాప్ చేయబడుతుందో పోలీసుల కామాకీ

తెలుస్తుందోనని వారు భయపడుతున్నారు —...."
అన్నాడు వెంకన్న.

"అయితే?"

"అందుకే జయదేవ్ మహల్ ని వాళ్ళెన్నుకున్నారు.... అక్కడకు వచ్చేది కళాభిమానులు. జరిగేది కళాప్రదర్శన. అలాంటి ప్రదేశాన్నెవరూ స్మగ్లింగ్ సమాచార కేంద్రంగా అనుమానించలేరు—"

"మీరు చెప్పింది బాగానే ఉంది...."

"తర్వాత మనం గమనించదగ్గ విశేష మింకొకటుంది. మిస్ ముత్యాలమ్మ అసమాన ప్రతిభావంతురాలు. ఆమె గొంతులో పలికే స్వరాల్లో శ్రోతలను హిప్నాటైజ్ చేయగల శక్తి ఉంది అశక్తి నుంచి తప్పించుకోవడం సులభం కాదు. అలాంటి కార్యక్రమంలో—కేశవరావు, మాధవరావు. గోవిందరావు—మధ్యలోంచి లేచి వెళ్ళిపోయారు. అంటే కార్యక్రమ ప్రభావం వారిమీద లేదు..."

"వారిని గమనిస్తున్న మీమీదా లేదు...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ఆ పాయింటుకే వస్తున్నాను—...." అన్నాడు వెంకన్న—"నేనా కార్యక్రమానికి ఓ ప్రయోజనంతో వెళ్ళాను. నా దృష్టంతా ఆ ప్రయోజనంమీదే ఉంది. అందువల్ల మిస్ ముత్యాలమ్మ సమ్మోహన శక్తి నాపై పని చేయలేదు. అలాగే కేశవరావు, మాధవరావు, గోవిందరావు—అక్కడికేదో పెద్ద ప్రయోజనంమీదనే వెళ్ళివుండాలి. వారి ప్రయోజనం కాగానే అక్కణ్ణించి లేచిపోయి వుంటారు."

"అక్కడేం జరిగిందంటారు?"

"మాధవరావు నా పక్క వరసలోనే కూర్చున్నాడు. అతడు లేచి వెళ్ళిపోతే నేను—వెళ్ళి వస్తాడనుకున్నాను. తిరిగిరాలేదు....అతడి పక్క అటూ యిటూ కూడా యెవరో స్టూడెంట్సున్నారు. వాళ్ళు బుద్ధిమంతులు. స్మగ్లింగ్ రాకెట్లో వుండాల్సిన టైపు కాదు. అయినా ఒక వేళ వాళ్ళమీద నిఘా వేయబడింది...."

"ఆ స్టూడెంట్సే మాధవరావుకు సమాచారం అందజేశారేమో—ముఖాలు చూసి యేం చెప్పగలం?" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"కాదనను. కానీ నా పక్కనున్న వాళ్ళెవ్వరూ పెదవి విప్పి మాట్లాడుకోలేదు. కార్యక్రమంలో శ్రోత లందరూ నిశ్శబ్దంగా ఉన్నారు...."

"చెవిలో గుసగుసలాడుకోవచ్చు. కాగితంమీద రాసి అందించుకోవచ్చు....

"అది నిజమే....కానీ నీకు తెలియని విశేష మొకటుంది....అదేమిటంటే—మొత్తం హాలు—కార్యక్రమ సమయంలో అబ్జర్వేషన్లో ఉంది..."

చంద్రకాంత్ ఆశ్చర్యపడి "యేమన్నారూ?...." అన్నాడు.

"థియేటర్ నలుమూలలా కెమెరా లేర్పాటు చేయబడ్డాయి. శ్రోతలలో ప్రతి ఒక్కరి మూవ్ మెంట్స్ చిత్రీకరించడం జరిగింది....ఆ రిపోర్టు నాకు వచ్చింది. ఆ ప్రకారం కేశవరావు, మాధవరావు, గోవిందరావుకూడా యెవరితోనూ మాట్లాడలేదు. ఉన్నట్లుండి ఏదో గుర్తుకు వచ్చినవాళ్ళలా లేచి నిలబడి బయటకు వెళ్ళిపోయారు. కాసేపట్లో ఆ కాసెట్లు నాకు అందుతాయి. మరోసారి

వాటిని చూస్తాను— ...." అన్నాడు వెంకన్న.

"మీ దృష్టంతా జయదేవ్ మహల్ మీదే ఉంది. అన్ని యేర్పాట్లూ అక్కడే చేసుకుంటున్నారు. దుర్దృష్టవశాత్తూ మీ ఆలోచన తప్పయితే— ...."

"ఆ అనుమానం నాకుంది. ఒకోసారి మన దృష్టిని మళ్ళించడానికి లాంటివి చేస్తుంటారు నేరస్థులు. నేను నీ ఊరొస్తున్నానని తెలిసి — నేరస్థులు నా దృష్టిని మరల్చి తప్పుదారికి మళ్ళించడానికే జయదేవ్ మహల్లో, ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమము నిర్ణయించి ఉండవచ్చు. అయితే ఒకోసారి లోతుగా ఆలోచించడంవల్ల మనం ఒక్కడుగు కూడా ముందుకు వెయ్యలేం. నా ఆలోచన తప్పు కాదని నా నమ్మకం. అందుకే జయదేవ్ మహల్ని నాలుగు వేపుల నుంచీ చుట్టుముట్టుతున్నాను. దీని గురించి మరొక్క వారం మినహా వృథా చేయను— ...."

"ఆ తర్వాతేం చేస్తారు?"

"వచ్చేవారం ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాంలో అన్నీ బైటపడతాయని నేను నమ్ముతున్నాను...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అంతా మీ రనుకున్నట్టే జరగాలని ఆశిస్తున్నాను. నా వల్ల మీకు సాయం ఏం కావాలో చెప్పండి...."

"ఈ వేళా రేపట్లో—బంగారం, మాదక ద్రవ్యాలతో మనుషులెవరైనా పట్టుబడొచ్చు.... అప్రమత్తులై ఉండాలి మీ డిపార్టుమెంటు— ...." అన్నాడు వెంకన్న.

చంద్రకాంత్ అతడివద్ద సెలవు తీసుకున్నాడు.

4

సేఠ్ గులాబ్‌చంద్ నిజాయితీపరుడయిన వ్యాపారి. తనవద్దకు బంగారం బిస్కట్ తెచ్చిన వ్యక్తిని పోలీసుల కప్పగించాడు.

చంద్రకాంత్ ఆ వ్యక్తికి పోలీసుదెబ్బల రుచి చూపించాడు.

"నా పేరు విక్టర్...." అన్నాడతడు.

"ఇంకా...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"నల్లగా పొడుగ్గా వున్న వ్యక్తి నాతో సూట్‌కేసిచ్చి ఎల్లమ్మతోట దగ్గర పార్కులో పెట్టమన్నాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా నాకీ బిస్కట్టిచ్చాడు. అది మార్చాలనుకుని మీకు పట్టుబడ్డాను. ఇంతకుమించి నాకేమీ తెలియదు...."

చంద్రకాంత్ లాఠీ అతడి ఒంటిమీద నాట్యం చేసింది. కానీ అంతకుమించి అతణ్ణించికే సమాచారమూ అందలేదు.

చంద్రకాంత్ వెంకన్నకు ఫోన్ చేసి విషయం చెప్పాడు.

మరో పావు గంటలో వెంకన్న పోలీస్‌స్టేషన్లో వున్నాడు.

చంద్రకాంత్ అతణ్ని విక్టర్ దగ్గరకు తీసుకెళ్ళాడు.

"నా పేరు వెంకన్న. నేను నిన్ను రక్షించడానికి వచ్చాను...." అన్నాడతడు.

విక్టర్ అదోలా నవ్వి ఊరుకున్నాడు.

"నా ప్రశ్నలకు నువ్వు సూటిగా జవాబు చెప్పాలి...."

విక్టర్ మాట్లాడకుండా నిర్లక్ష్యంగా వెంకన్నవంక

చూశాడు.

"నీకు సేఠ్ గులాబ్‌చంద్ ఎలా తెలుసు?"

"బజార్లో ఆయనకు బంగారు నగల వ్యాపార ముంది...."

"అలాంటి దుకాణాలు చాలా వున్నాయి. సేఠ్ గులాబ్‌చంద్ వద్దకే నువ్వెందుకెళ్ళావు?"

విక్టర్ మాట్లాడలేదు.

"ఎవరో నీకా షాపు గురించి సూచించి ఉండాలి. అవునా?"

విక్టర్ తలాడించాడు.

"ఎవరతడు?"

"నాకు సూట్‌కేసందించిన వ్యక్తి....అతడెవరో నాకు తెలియదు. నల్లగా పొడుగ్గా వున్నాడు...."

"అతడు నీకు సేఠ్ గులాబ్‌చంద్ గురించి చెప్పాడంటే—అతడు నీ శ్రేయోభిలాషి కాదు. ఎందుకంటే యింతవరకూ గులాబ్‌చంద్ యెందరినో పోలీసులకు అప్పగించాడు. నిన్ను పోలీసుల కప్పగించాలనే అతడనుకున్నాడు ..."

విక్టర్ మాట్లాడలేదు.

"అతడెవరో నీకు తెలుసు. చెప్పు...."

"నాకు తెలియదు—" అన్నాడు విక్టర్.

చంద్రకాంత్ లాఠీ యెత్తి—"చెప్పు—...." అన్నాడు.

వెంకన్న అతణ్ణి వారించి—"పద—ఇక్కణ్ణించి పోదాం—" అన్నాడు.

ఇద్దరూ అక్కణ్ణించి వెళ్ళి ఆఫీసురూంలో కూర్చు

న్నారు.

"విక్టర్ గురించి నువ్వు తెలుసుకున్న విశేషాలను బట్టి నీ కేమనిపిస్తోంది...."

"మీరు మరోసారి విక్టర్ని కలుసుకుని నా కంటే ఎక్కువ తెలుసుకోలేదనిపించింది...." అన్నాడు చంద్రకాంత్ చిరాగ్గా.

వెంకన్న నవ్వి—"సేఠ్ గులాబ్ చంద్ పై నీ అభిప్రాయం?" అన్నాడు.

"నా అభిప్రాయ మేమిటి? మొత్తం డిపార్టుమెంటంతా అతడికి ఋణపడి ఉంటుంది...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"చాలాసార్లు గులాబ్ చంద్ దొంగల్ని పట్టిచ్చాడు. ఆ విషయం పత్రికా ముఖంగా కూడా వచ్చింది. అవునా?" అన్నాడు.

"ఊఁ!"

"అలాంటప్పుడు దొంగసరుకు అమ్మేవాళ్ళు—గులాబ్ చంద్ వద్ద కొంత దొంగసరుకు తీసుకుని వెడుతున్నారంటే — వాళ్ళెవరికీ కొత్తవాళ్ళయి ఉండాలి. వాళ్ళ నుపయోగించుకున్నవాళ్ళు కావాలని వాళ్ళను పోలీసుల కప్పజెప్పాలనుకుంటున్నారు. ఆ విధంగా పోలీసుల దృష్టి మళ్ళించి తమ పని చక్కబెట్టుకుంటున్నారు. విక్టర్ కు నిజంగానే నల్లగా పొడుగ్గా ఉన్న ఆ వ్యక్తి తెలిసుండడు...."

"కావచ్చు...."

"లేదా — గులాబ్ చందే ఏదో నాటక మాడుతున్నాడు. డిపార్టుమెంట్లో తన నిజాయితీని నిలబెట్టుకొనేందుకు విక్టర్ లాంటి వాళ్ళనతడు బలిపెడుతున్నాడు.

అసలు నల్లగా పొడుగ్గా వున్న వ్యక్తంటూ యెవడూ లేడు. అంతా విక్టర్ కల్పన. గులాబ్‌చంద్ చెప్పినట్లే చేస్తున్నాడతడు ...."

"అందువల్ల అతడికి ప్రయోజనమేమిటి? చావుదెబ్బలు తినడం మినహాగా—" అన్నాడు చంద్రకాంత్

"ఎవరెస్టు శిఖరం చేరాలనుకున్నవాడు — కళ్ళు పోతున్నా మంచుకొండలపై నడుస్తూనే ఉంటాడు. ఊపిరాడకపోతున్నా మాస్కులు పెట్టుకుని అవస్థపడతాడు. చలి వణికిస్తూంటే యెలాగో ఓర్చుకుంటాడు. ఏదో సాధించాలన్న తపన అది. అంటే మనిషికి ప్రయోజనమున్నప్పుడెంత బాధనైనా ఓర్చుకుంటాడు. ఈ నేరస్థులూ అలాంటివాళ్ళే! డబ్బు సంపాదించడంకోసం వాళ్ళేమైనా చేస్తారు. విక్టర్ నువ్వు పెట్టే బాధలన్నీ తట్టుకుంటాడు. అందుకు తగ్గ ప్రతిఫలం పొందుతాడు. ప్రస్తుతానికి గులాబ్‌చంద్ ప్రయోజనం సాధిస్తాడతడు. నిజాయితీపరుడని తెలిసీ — దొంగలు గులాబ్‌చంద్ దగ్గరకే వెడుతున్నారంటే-నువ్వు గులాబ్ చంద్‌నే అనుమానించాలి — అలాంటి దెప్పుడైనా చేశావా?"

చంద్రకాంత్ ముఖం చిన్నబోయింది—"మీ ఆలోచనా ధోరణి చూస్తూంటే నాకాశ్చర్యంగా వుంది. ఇలా యెందుకాలోచించలేమా అని చిన్నతనంగా వుంది. లోపమెక్కడుందో తెలియడంలేదు—"

"డియర్ మిష్టర్ చంద్రకాంత్ —....లోపం మీ డిపార్టుమెంటు శిక్షణలో వుంది. మొదట మీకు నేరస్థుడంటే గౌరవంలేదు. వాడి తెలివిపైన నమ్మకంలేదు. పిల్లి ఎలకను వేటాడినట్లు వాణ్ని వేటాడాలనుకుంటారు.

చేతిలో అధికారముంది కాబట్టి వాణ్ని హింసించాలను కుంటారు...."

"వెంకన్నగారూ — నా కర్థమవుతోంది. నేరస్థుడి గురించి చెబుతూ మా డీయస్పీగారొకసారి గవాస్కర్‌తో పోల్చారు. ఇప్పుడు మీరేమో ఎవరెస్టు శిఖరాధిరోహణ చేసేవారితో పోల్చారు. నేరస్థుల గురించి నేనెప్పుడూ ఆలోచించలేదలా.... వాళ్ళు క్రూరులు.... సంఘ విద్రోహులు.... వాళ్ళను కసిగా అంతం చేయాలనే అనుకున్నాను......ఎప్పుడూ వాళ్ళ గురించి మనుషులన్న దృష్టితో ఆలోచించలేదు—...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"అలా ఆలోచించినప్పుడే మీరు నేరాల్ని రూపుమాపగల్గుతారు. నిత్యం గూండాలతో, దుష్టులతో మసిలే మీరు — క్రమంగా రఫ్‌గా మారిపోవడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కానీ అప్పుడు మీకూ నేరస్థులకూ తేడా యేముంది? సమాజంలో దెబ్బతిని—రఫ్‌గా మారతాడు నేరస్థుడు. ఆ నేరస్థులతో వ్యవహరించి రఫ్‌గా మారతారు మీరు. అలాకాకుండా సావధానంగా ఆలోచిస్తే ఈ సమాజం ఒక అడవిలాంటిది. అందులో సాధు జంతువులూ, క్రూరమృగాలూ ఉంటాయి. క్రూరమృగాల బారి నుంచి రక్షించుకోవడంకోసం మనం చట్టం, నియమాలు, ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసుకున్నాం.

అయితే అడవిలో క్రూరమృగాలనుకూడా వన్యమృగ సంరక్షణ పేరిట—మనం వేటాడనివ్వడంలేదు. అలాంటప్పుడు నేరస్థులనుమాత్రం యెందుకు వేటాడాలి? అడవిలో క్రూరమృగాలు సృష్టిలోని ఒక భాగమనుకుంటే నేరస్థులనుకూడా సమాజంలో ఒక భాగంగా భావిం

చాలి. వాళ్ళను వేటాడ్డానికి బదులు సంస్కరించాలి. సాధ్యపడకపోతే — జంతువులను జూ లో ఉంచినట్లు జైల్లో ఉంచాలి. జూలోని జంతువులను జాలిగా చూసి నట్లే—జైల్లో నేరస్థుల్ని కూడా అభిమానంగా చూసుకోవాలి. కాదంటావా?"

"మీరు చెప్పినవన్నీ అంగీకరిస్తాను. నా ఆలోచనా ధోరణి మార్చుకుంటాను. విక్టర్ని క్షమిస్తాను—" అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"అంతేకాదు — గులాబ్ చంద్ ల్ననుమానించు—"

"అనుమానిస్తాను—"

"అయితే వెంటనే రంగంలోకి దూకు—"

చంద్రకాంత్ తెల్లమొహంవేసి "ఎలా?" అన్నాడు.

"పాత ఖైదీని తప్పించు. గులాబ్ చంద్ యింట్లో దొంగతనానికి పంపు. గులాబ్ చంద్ దొంగతనం బైట పడుతుంది—...." అన్నాడు వెంకన్న.

"ఖైదీలను తప్పించడం చట్టరీత్యా నేరం—...."

"ధీలేవాడివే- నేను చెప్పిన విషయమిలా కరమయిందా నీకు?" అన్నాడు వెంకన్న — "విక్టర్ తనకు దొంగ బంగారం అమ్మచూపాడని గులాబ్ చంద్ అన్నాడు. విక్టర్ గులాబ్ చంద్ మనిషి. పాత ఖైదీ తప్పించుకున్నాడని నువ్వు ప్రచారం చేస్తావు తప్పించుకున్నవాడు ఖైదీ కానవసరంలేదు. గులాబ్ చందింట్లో సమర్థవంతంగా దొంగతనంచేయగలవాడెవరైనా సరే—పాతఖైదీయే— నీ డిపార్టుమెంట్లో అలాంటి మనుషులే లేరా?"

"ఉన్నారు. మీరు చెప్పిందంతా నాకర్థమయింది...."

వెంకన్న నవ్వి — "స్మగ్లింగ్ రాకెట్ మూల పురుషుల్ని బైటపెట్టడానికి నాకింక వారంరోజులు

గడువు చాలు—" అన్నాడు.

"అన్నట్లు మీరు—జయదేవ్ మహల్లో కేశవరావు, మాధవరావు, గోవిందరావు ఏం చేశారో ఆ విడియో చూశారా?"

"చూశాను — చాలా ముఖ్యమైన విశేషాలే తెలిశాయి...."

"ఏమిటవి?"

"కేశవరావు బుద్ధిగా థియేటర్లో ఎంటరయ్యాడు. తను లేచి వెళ్లేదాకా యెవర్నీ పలకరించలేదు. స్మగ్లింగ్ గురించి సమాచారమేదీ అందిన జాడలేదు. మిగతా ఇద్దరి విషయంలోనూ అంతే జరిగింది...."

"ఇందులో ముఖ్య విశేషమేముంది?"

"ఒకవేళ జయదేవ్ మహల్లోనే స్మగ్లింగ్ రాకెట్ సమాచారాన్నొకరి కొకరికందజేస్తోందనుకో—అప్పుడెలా జరుగుతోంది?"

"మీరే చెప్పండి—"

"నువ్వూ ఆ కార్యక్రమానికి వెళ్ళావు. ఆలోచించి చూడు. గుర్తు తెచ్చుకుని ఊహించి చెప్పు...."

"ఏమూహించను?—నాకేం స్ఫురించలేదు."

"అయితే నేనిప్పుడు చెప్పను. వచ్చే కార్యక్రమం దాకా ఎదురుచూడు—"

"మిస్ ముత్యాలమ్మ ప్రోగ్రాంకు మా ఆవిణ్ణి తీసుకెడదామనుకుంటున్నాను...."

"తీసుకెళ్ళు — తప్పులేదు—.....కానీ నువ్వోసారి ప్రోగ్రాం చూసేశావు కాబట్టి—నీ భార్యను ప్రోగ్రాంకు వదిలిపెట్టి నువ్వు ప్రోగ్రాం చూసేవాళ్ళను గమనించు.

ఈలోగా జయదేవ్ మహల్ కాసెట్లు సిరోపారిస్తాను.."
అంటూ లేచాడు వెంకన్న.

5

ఆ రోజు మిస్ ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమం.

ఇన్‌స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్ కార్యక్రమానికి వెళ్లాడు భార్యతోసహా. కాసేపు పరిసరాలను గమనించాడు. తర్వాత ప్రోగ్రాంలో మునిగిపోయాడు.

అతడు తను వచ్చిన పని మర్చిపోలేదు. కానీ తనకు తనే—"అందర్నీ గమనిస్తూ నేను చేసేదేముందిక్కడ? సాధించేదేమీ లేనప్పుడు మంచి ప్రోగ్రామెందుకు మిస్స వ్వాలి?" అని సమాధానపర్చుకున్నాడు.

అతడి భార్యకూడా ప్రోగ్రాం పరవశంలో పడింది. మధ్య మధ్య ఆ పారవశ్యాన్ని భర్తతో పంచుకునేది. భార్యను తీసుకుని వచ్చినందుకతడెంతో సంతోషించాడు. ముందురోజాకంటే ప్రోగ్రాం బాగా ఎంజాయ్ చేశా డతడు.

ప్రోగ్రాం అయిపోయాక—"చాలా థాంక్స్ డీ—ఇంత మంచి ప్రోగ్రాం నాకు చూపించారు. ఎవరి గొంతు లోనూ ఇలాంటి అద్భుతశక్తి ఎరుగను నేను—" అంది చంద్రకాంత్ భార్య.

భార్యాభర్తలిద్దరూ బైటకొచ్చారు. మోటారుసైకిలు మీద యిల్లు చేరారు.

అప్పటికి డిటెక్టివ్ వెంకన్న డ్రాయింగ్ రూమ్‌లో ఉన్నాడు. చంద్రకాంత్ నాయనమ్మ అతడితో కబుర్లు చెబుతోంది.

చంద్రకాంత్‌ను చూస్తూనే—"హాల్లో డిస్టర్బ్ చేయ డానికి నాకు మనసొప్పలేదు. అందుకని ఇంటికొచ్చాను-"

అన్నాడు వెంకన్న.

చంద్రకాంత్ భార్య అతడికి నమస్కరించి లోపలకు వెళ్ళింది. చంద్రకాంత్ అతడి రాకకు ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

"నేను చెప్పింది-నువ్వు మర్చిపోయావు.." అన్నాడు వెంకన్న.

"మర్చిపోలేదు. అవసరం కనబడలేదు ...."

"నేను గులాబ్ చంద్ ని అనుమానించమన్నాను. విన్నావు. ఏం జరిగింది?"

"స్మగ్లింగ్ బంగారం........అయిదువందల బిస్కట్లు గులాబ్ చందిట్లో దొరికింది. కానీ అతడికీ—జయదేవ్ మహల్ కీ సంబంధం లేదు గదా!"

"ఎందుకులేదు? జయదేవ్ మహల్ కారణంగానే నేను గులాబ్ చంద్ ననుమానించాను...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అదెలా జరిగింది?"

"ఎలా జరిగిందో నీకు నీవే తెలుసుకుంటావనే జయదేవ్ మహల్ గురించి నిన్ను ముందుగా హెచ్చరించాను. మిస్ ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమానికే నువ్వు ప్రాధాన్యత నిచ్చావు. అయినా అది నీ తప్పు కాదులే—గవర్న మెంటుద్యోగులకే విషయంలోనూ అర్జన్సీ ఫీలింగుండదు...."

చంద్రకాంత్—"అయాం సారీ—" అన్నాడు.

"అయినా తప్పు పూర్తిగా నీది కాదు. మిస్ ముత్యాలమ్మ గొంతులోని హిప్నాటిక్ పవర్ ని స్మగ్లింగ్ రాకెట్ ఉపయోగించుకోవాలన్న అద్భుతమైన ఆలోచన వచ్చిన వ్యక్తిని మనమభినందించాలి. ఆమె గొంతు నిన్ను నీ డ్యూటీ మర్చిపోయేలా చేయగలదు...."

"అలాగనకండి. ఆమె గొంతుకు మీరు లొంగలేదు.

నేనుమాత్రమెందుకు లొంగాలి? మీరు సాధించింది నేనూ సాధిస్తాను. తర్వాతి కార్యక్రమంలో నేను మీకు పూర్తిసాయపడతాను...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ఇంక నీకా అవకాశంలేదు. కేసు పూర్తయి పోయింది...."

"పూర్తయిపోయిందా?" అన్నాడు చంద్రకాంత్ ఆశ్చర్యంగా—"అయితే నేరస్థులెవరు?"

"ఎమ్మెల్యే భగవాన్‌లు—" అన్నాడు వెంకన్న.

"ఎలా తెలిసింది?"

"మిస్ ముత్యాలమ్మ కార్యక్రమాన్ని జయదేవ్ మహల్లో ఏర్పాటు చేయించిందాయనే...." అన్నాడు వెంకన్న.

"అంతమాత్రాన ఆయన స్మగ్లింగ్ రాకెట్ నడుపు తున్నట్లు మీరెలా చెప్పగలరు?"

"ఎలా చెప్పగలనంటే—కేవలం స్మగ్లింగ్ రాకెట్ వ్యవహారాలు నడపడానికే మిస్ ముత్యాలమ్మ యిక్కడ కొచ్చింది...."

"కానీ మిస్ ముత్యాలమ్మలో అనుమానించతగ్గ విశేష మేదీ కనబడలేదే?"

"ఉంది. కానీ ఆమె హిప్నాటిక్ పవర్ మనవా విషయం గుర్తించకుండా చేసింది...."

"వెంకన్నగారూ — విషయ మేమిటో సూటిగా చెప్పండి—"

"ముత్యాలమ్మ పాట పాడుతుంది. పాటలో స్మగ్లింగ్ రాకెట్‌కు సందేశముంటుంది...."

"చంద్రకాంత్ నోరు తెరిచి—"ఆఁ" అన్నాడు. ఓ క్షణమాగి—"నేను నమ్మను—" అన్నాడు.

"నువ్వు ముత్యాలమ్మ పాట, ఆట చూసి మురిసి పోయావు తప్ప—ఆమె ఏం పాడిందో యెప్పుడూ విన లేదు...."

చంద్రకాంత్ గుర్తుచేసుకుందుకు ప్రయత్నించాడు. అతడికి పాట స్ఫురించలేదు.

"నేను పాడి వినిపించనా?" అన్నాడు వెంకన్న. అతని మాట పూర్తయ్యేలోగానే అక్కడ ముత్యాలమ్మ గొంతు ప్రతిధ్వనించింది.

పాకెట్ టేపురికార్డర్లో మిస్ ముత్యాలమ్మ పాట...

చంద్రకాంత్ వింటున్నాడు.

"శాంతాశ్రమ వాటికలో ప్రశాంతకుమారులెందరో

బంగారం పిలుస్తోంది సింగారం తెలుస్తోంది

డబ్బుంటే భాస్కరుడికి బంగారం దొరకదా?

దమ్ముంటే భాస్కరుడికి సింగారం దొరకదా?"

"ఆపండి—" అన్నాడు చంద్రకాంత్—"ఏమిటీ పాట అర్థం?"

"ప్రశాంతకుమార్ అనేవాడు ఓ ఆడపిల్లద్వారా బంగారం పంపాడు. ఆమె శాంతాశ్రమ ప్రాంతాల ఉంది. డబ్బిచ్చి భాస్కర్ ఆ బంగారం తెచ్చుకోవాలి. భాస్కర్ ఎవరో తెలుసా?"

"ఎవరు?"

"పాట విని లేచివెళ్ళాడు. రెడ్ హ్యాండెడ్ గా పట్టు బడ్డాడు...."

"పాట వినగానే లేవడమెందుకు?"

"పాటలో టైము కూడా సూచించబడుతుంది. ప్రోగ్రాం అవుతూండగానే యెవరైనా తమ పనులు చేసుకోవాలి...."

"అంటే ముత్యాలమ్మ తన పాటలను స్మగ్లింగ్ రాకెట్ కు అనుగుణంగా రాస్తోందన్న మాట...."

"లేదు...." అన్నాడు వెంకన్న—"ఈ పాటల్లో ఆమె ప్రమేయం లేదు. ఎలాంటి పాటలకైనా క్షణాల మీద ట్యూన్ కట్టి పాడేయగలదామె. ఆమె యెలా పాడినా ట్యూన్ అందమైన దనిపించే గొంతున్న దామెకు. ఆమె అప్పటికప్పుడు ట్యూన్ కట్టి పాడే పాటకు—అప్పటికప్పుడు సంగీతం సమకూర్చగల వాద్య బృంద మామెకుంది...."

"అయితే మీ రిన్నాళ్ళెందు కాగారు? ఆమె పాటల జాబితా ముందే చూడాల్సింది...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"ఆమె ముందుగా తయారుచేసుకున్న పాటలలో యే సందేశమూ వుండదు. ఆమె ప్రోగ్రామిస్తూండగా కొందరు శ్రోతలామెకు పాట పంపిస్తారు. అదే స్మగ్లింగ్ రాకెట్ సందేశం. ఆ చీటీ పంపినవాళ్ళు, అది విని లేచిన వాళ్ళు, అసలీ కార్యక్రమ నిర్వాహకులు—ఇలా అన్వే షించుకుంటూపోతే— మొత్తం స్మగ్లింగ్ రాకెట్ బైట పడుతుంది. అయితే యిలా వాళ్ళు చేస్తారని మన మూహించలేము. మనం వాళ్ళు చేసేది తెలుసుకుంటామని వాళ్ళనుకోలేరు. రెండు అద్భుతాలు జరిగాయి—...." అన్నాడు వెంకన్న.

"నాకంతా కలలా వుంది. ఇంకా నేను మీరు చెప్పింది నిజమని నమ్మలేకపోతున్నాను...." అన్నాడు చంద్రకాంత్.

"అందుకే నేను నిన్ను కలుసుకుంటూంట. డీయస్పీ రాఘవరావు, నేను ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకోకుండా

అన్ని యేర్పాట్లూ చేసుకుంటూ వెడుతూ—నేను నీ ద్వారా ఏదో సాధించాలనుకుంటున్నట్లు నేరస్థులను తప్పుదారిని పట్టించాము అందుకు నువ్వు నీకు తెలియకుండానే సహకరించావు. ఇకనుంచి శాస్త్రీయ సంగీత ప్రదర్శనకు వెళ్ళినా సరే—రాగా లాక్కుపోలే కాక—వాళ్ళు పాడే పాటల భావం కూడా వింటూండు—" అన్నాడు వెంకన్న నవ్వుతూ.

చల్లటి నిమ్మరసం తీసుకుని అప్పుడే వచ్చింది చంద్రకాంత్ భార్య.

"చెల్లెమ్మా! నేను సాధించిన విజయానికి నీ భర్తకు క్రెడిట్ రాబోతోంది. అందుకు ప్రతిఫలంగా నేను కోరేదొక్కటే—నువ్వు, నీ యిడ్లీ, చట్నీ ఫార్ములా కాగితంమీద రాసివ్వాలి—" అన్నాడు వెంకన్న.

మర్నాడు పేపర్లో స్మగ్లింగ్ రాకెట్ కార్యకలాపాలు ఛేదించడంలో ఇన్‌స్పెక్టర్ చంద్రకాంత్ పాత్ర గురించి మొదటి పేజీలో విశేషంగా వచ్చింది. అది చదివి చంద్రకాంత్ కూడా ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

— అయిపోయింది:—